

SVERIGES
SPELMÄNS
RIKSFÖRBUND

LÅT TRASMATTORNA FLYGA!

ISSN 0348-5420

Ansvarig utgivare Hadrian Prett.
Redaktör Peter Ahlbom Bultvägen 5,
126 38 Hägersten. 0725-12 68 60.
spelmannen@spelmansforbund.se
SPELMANNEN utkommer med fyra num-
mer årligen och utsändes till medlem-
marna i SSR:s medlemsförbund. Prenu-
merera genom att sätta in 200:- (350:- för
bosatta utomlands inkl bankavgift) på
SSRs bankgiro 5353-2842, märkt »Spel-
mannen«.

ANNONSER BOKAS hos redaktören,
pris: 1/1 sida 7000, 1/2 sida 3600 kr,
1/3 sida 2500 kr, 1/4 sida 1850, 1/6 sida
1300 kr, miniannons 850 kr.
Radannonser: 50 kr/rad (max 5 r).

SVERIGES SPELMÄNS RIKSFÖRBUND
Ordförande Hadrian Prett,
hadrian.prett@spelmansforbund.se.
SSR:s kansli Patrik Andersson Tidman,
verksamhetsledare,
patrik@spelmansforbund.se.
www.spelmansforbund.se.
Sveriges Spelmäns Riksförbund,
Box 34, 64206 Malmköping.
Förbundets bankgiro: 5353-2842.
ADRESSÄNDRING FÖR MEDLEMMAR
görs till resp medlemsförbund
och ej till kansliet/Spelmannen.

NÄSTA NUMMER
Spelmannen kommer ut 1/3, 1/6, 1/10 och
15/12 eller närmaste vardag. Manusstopp
en månad innan utgivning.

OMSLAGSBILDEN
Dansande fötter på Statens Konst-
närliga Högskola som *Spelmannen*
besöker i detta nummer.

Foto: Kristina Stjernkvist

REDESIGN
Johan Björnsrud

»DE DANSADE SÅ att trasmattorna låg
efter väggarna«.

Jag minns säkert citatet fel, det kunde
lika väl varit »de spelade så att trasmat-
torna låg efter väggarna«. I min värld har
dansen och musiken gått hand i hand och
i och med det har också ordens betydelse
av det samma ibland fått bli kameleonter.

När vi spelade i Nygårds Anders fäbod-
stuga varje fredag på sommaren vill jag mena att musiken var multifunktionell och
som vilken slipad DJ som helst navigerades det mellan musik vi ville spela själva
och påträngande önskemål. Mingel, skrålande och ibland intensivt lyssnande på
den vackraste av mollpolskor från Ore. Plötsligt krävde rummet, som var på ca 20
kvadratmeter, att det skulle spelas hambo. Det vill säga högintensiv upptempoåt i
tretakt som får en att tappa fattningen snarare än att hålla korrekt.

Orkestern bestod som oftast av Göras Anders, Gatu Mats och Pål Olle. Farsan
sekunderade på dragspel när det spelades i dur. Och så jag själv då, ung och lovande
redan då.

FAKTUM ÄR ATT DET HÄR med att anpassa sig utan att tappa sig själv i något rätt
eller fel börjar någonstans här för mig. Jag minns första gången jag blev klockad. En
total chock när en för mig okänd person kommer fram och påpekar att jag spelar fel
tempo. En annan gång med utfallet, du spelar helt rätt tempo. Som att gå fram till en
som precis dansat och berätta vad hen har för favoritfärg och om den är fin eller ful.

Folkfestaspekten och turismen har varit väldigt viktigt i identitetsbyggandet i
mitt musikliv och en av de viktigaste företeelserna var bystugedanserna under
Musik vid Siljan. Från lågsång när en kunde höra sig själv säga, - titta det kommer
en bil, till att en vecka, varje dag, inom mopedavstånd, kunna ta del av fullsatta
danstillställningar och svängig musik. Idag är det många av de danserna som blivit
spelmansstämmor och jag vill mena att utan dessa tillsynes satellita tillställningar
hade en stämmovecka i Siljansområdet inte funnits idag.

ATT CORONAPANDEMIN slagit hårt mot samhället är ett faktum. Att sia om hur den
påverkar spelmansrörelsen och dansen långsiktigt är såklart väldigt svårt. Redan
innan gick det att se riktningförändringar gällande hur man organiserar sig och
vikten av att tillhöra en förening eller förbund. Jag ser det som en stor utmaning för
vår rörelse men att det också är en tydlig förändring och trend i samhället. Interesse
och identitetskluster skapas men inte självklart genom det vi ser som en traditionell
medlemsstruktur.

Jag hoppas att vi kan hjälpas åt och inspirera till att våga utmana systemen och
samtidigt vara trygga i det som vi under lång tid byggt upp tillsammans. Framförallt
så kan vi inte låta de krafter som med kulturarvet som ursäkt och förnekande av
människors lika värde blir de som står för det organiserade. Nu när förutsättningarna
för naturliga spelplaner utmanas är det än viktigare än någonsin att låta trasmatt-
torna få sig en åktur och vara vaken för vad som händer på golvet. ■

Hadrian Prett,
ordförande SSR